

PI

Instrukcja obsługi pieca

Typ 10940 / 41
DENVER
COLORADO

Szanowny Kliencie!

Bardzo dziękujemy za zaufanie, że dokonałeś wyboru właśnie naszego urządzenia. Podjąłeś dobrą decyzję!

Poprzez zakup niniejszego produktu otrzymujesz gwarancję na:

- **dobrą jakość** dzięki zastosowaniu najlepszych i sprawdzonych już materiałów,
- **bezpieczeństwo działania urządzenia**, które kontrolowane jest zgodnie z niemieckimi i europejskimi normami (oraz normie EN 13240),
- **wleoletnią żywotność**, którą zapewnia mocna budowa.

Aby rzeczywiście przez długie lata doświadczać zadowolenia z nowego urządzenia, należy dokładnie zapoznać się z poniższą instrukcją obsługi. Znajdziesz w niej wszystkie niezbędne wiadomości, jak również kilka uzupełniających porad.

UWAGA!

Podczas zamawiania części zamiennych należy podać znajdujący się na tabliczce znamionowej numer produktu i numer fabryczny urządzenia!

Spis treści

Wstęp.....	2
Spis treści	2
PRZEPISY BEZPIECZEŃSTWA	3
1. Użytkowanie	5
1.1. Budowa kominka.....	5
1.2. Zainstalowanie	6
1.3. Wyłączenie z eksploatacji	7
1.4. Wskazania dotyczące ogrzewania.....	7
1.5. Czyszczenie i konserwacja	8
1.6. Awarie – przyczyny i ich usuwanie	10
2. Umiejscowienie.....	11
2.1. Przepisy.	11
2.2. Pomieszczenie na umiejscowienie.	11
2.3. Odległości	11
2.4. Podłączenie do komina.....	12
3. Dane techniczne.....	14
3.1. Schemat rozmiarowy. Charakterystyczne cechy techniczne	14

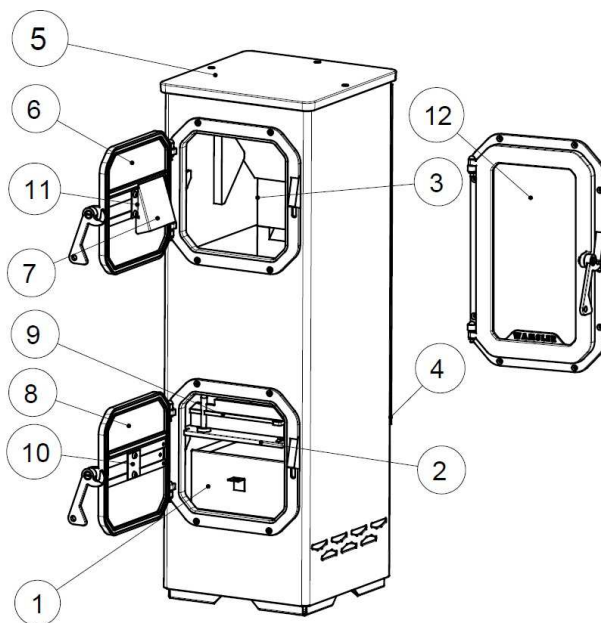
PRZEPISY BEZPIECZEŃSTWA

1. Urządzenia zostały poddane badaniom na podstawie normy EN 13240 lub normy EN 12815 (tabela określająca typ urządzenia).
2. Podczas instalowania i podłączania do komina należy przestrzegać przepisy bezpieczeństwa przeciwpożarowego danego kraju. W celu zapewnienia doskonałego działania urządzenia, komin, do którego chcemy podłączyć urządzenie musi znajdować się w idealnym stanie.
3. Przed pierwszą instalacją i podłączeniem do komina należy dokładnie przeczytać instrukcję obsługi, jak również poinformować kompetentnego kominiarza.
4. Podczas ustawiania urządzenia zaleca się używanie czystych rękawic z wełny, by uniknąć późniejszej likwidacji, trudnych do usunięcia odcisków palców.
5. Dla zapewnienia świeżego powietrza, oraz dla dobra urządzenia nie należy przekraczać podanych w instrukcji obsługi maksymalnych ilości materiału opałowego i drzwi urządzenia utrzymywać w stanie zamkniętym, ponieważ może powstać zagrożenie przegrzania urządzenia, które może spowodować uszkodzenie urządzenia. W przypadku tego typu szkód nie podejmujemy się gwarancji.
6. Drzwi urządzenia podczas jego działania muszą być zawsze zamknięte.
7. Dopuszczalne materiały opałowe:
  - - naturalny materiał drzewny (o maksymalnej długości 25 cm)
  - - ewentualnie bykiety węgla brunatnego (zobacz: instrukcja obsługi).
8. Nie używaj materiałów zapłonowych w płynie. Do zapalania ognia należy używać specjalnego materiału podpałowego lub wełny drzewnej.
9. Zabrania się spalania odpadów, zrębków drzewnych, kory drzewnej, miazgi węglowej, odpadów płyt wiórowych, drewna mokrego i nasyczonego środkami ochronnymi, kartonu, papieru lub podobnych materiałów.
10. Podczas pierwszego podpalenia może powstać dym i nieprzyjemny odór. Bezwzględnie zadbaj o odpowiednie przewietrzenie pomieszczenia (otwieranie okien i drzwi), i przynajmniej przez jedną godzinę ogrzewaj na maksymalnej znamionowej wartości grzewczej. Jeśli podczas pierwszego ogrzewania nie osiągniesz maksymalnej temperatury, to zjawisko to może wystąpić również później.
11. Elementy obsługi i zespoły regulacyjne należy ustawić zgodnie z postanowieniami instrukcji obsługi. Jeśli urządzenie bardzo się nagrzało, do obsługi używaj narzędzi pomocniczych lub rękawic ochronnych.
12. Podczas otwierania drzwi paleniska, nieprawidłowego działania lub niewystarczającego ciągu komina, może powstać dym. Bezwzględnie zwracaj uwagę, by drzwi paleniska otwierać tylko powoli, najpierw tylko na szczelinę a dopiero później, po upływie kilku sekund otworzyć całkowicie. Oprócz tego, jeśli chcesz dołożyć materiału opałowego do

- paleniska, to przed otwarciem drzwi w palenisku może być tylko żar, to znaczy, nie może być widoczny płomień.
13. W grzewczym trybie działania okienka wziernikowe i uchwyty mogą się bardzo rozgrzać. Przed tymi niebezpieczeństwami przestrzegaj dzieci i w okresie grzania utrzyjmyj je z dala od kominka.
  14. Zwracaj uwagę, by skrzynia popielnika była zawsze wsunięta do oporu i szczególnie uważaj na to, by nigdy nie wyjmować gorącego popiołu (niebezpieczeństwo pożaru).
  15. W okresie przejściowym może nastąpić obniżenie ciągu komina, w rezultacie czego odprowadzanie powstających gazów jest niedoskonałe. Należy wówczas napełnić kominek mniejszą ilością opału, możliwie wiórami drzewnymi lub węglą drzewną, uruchomić pod kontrolą i w ten sposób ustabilizować ciąg komina. Ruszto zawsze musi być czyste.
  16. Po każdym sezonie ogrzewczym warto dokonać przeglądu urządzenia przez fachowca. Również warto dokładnie wyczyścić drogę odprowadzanych gazów i rury.
  17. Jeśli zachodzi konieczność dokonania napraw lub renowacji, prosimy o zwrócenie się do dystrybutora – fachowca z odpowiednim wyprzedzeniem, podając numer produktu i numer fabryczny urządzenia. Należy używać wyłącznie oryginalnych części zamiennych Wamsler.
  18. Ponieważ piec, palenisko jest urządzeniem grzewczym na materiał stały, niezbędne do spalania powietrze pobiera z pomieszczenia, w którym się znajduje. Z tego powodu należy dbać, by poprzez szpary znajdujące się obok drzwi i okien zewnętrznych przepływała odpowiednia ilość powietrza. Jest to zapewnione w takim przypadku, jeśli na nominalną wartość grzewczą jednego kW przypada objętość 4 m^3 . Jeśli objętość ta jest mniejsza wówczas za pomocą otworów powietrznych można stworzyć połączenie powietrzne do spalania z innymi pomieszczeniami (min. 150 cm^2).
  19. Zwróć uwagę na zachowanie odpowiednich odległości od sprzętu i wyposażenia łatwopalnego zarówno w kierunkach bocznych jak i z tyłu urządzenia. Odległości te znajdziesz w instrukcji obsługi lub w tabeli typu.
  20. Przebudowa urządzenia jest zabroniona.
  21. Zabronione jest podłączenie do takiego komina, którego wysokość działania jest niższa niż 5 metrów. Do komina wybranego do podłączenia urządzenia możesz podłączyć najwyżej dwa inne urządzenia.
  22. W przypadku pożaru komina natychmiast zamknij wszystkie otwory urządzenia i zawiadom straż pożarną. W żadnym wypadku nie próbuj samodzielnie gasić pożaru. Potem bezwzględnie dokonaj kontroli komina przez odpowiedniego fachowca.

1. Użytkowanie

1.1. Budowa kominka

1. Skrzynia popielnika
2. Ruszto
3. Omurowanie paleniska
4. Ściana tylna
5. Pokrywa żeliwna
6. Drzwi paleniska (DENEVER)
7. Ukierunkowувacz powietrza
8. Drzwi popielnika
9. Drzwi żarowe
10. Regulator powietrza pierwotnego
11. Regulator sekundarny
12. Drzwi paleniska (COLORADO)

Akcesoria: Rękawice ochronne przeciwcieplne

1.2. Zainstalowanie

Materiały opałowe:

Urządzenie można użytkować przy zastosowaniu niżej wyszczególnionych materiałów opałowych. Tylko w ten sposób można zapewnić „ubogą w dym” i bezawaryjną eksploatację. Używaj wyłącznie drewna suchego o maksymalne zawartości wilgoci 20%.

Rodzaj materiału opałowego	Wartość grzewcza ok. kJ/kg
Brykiety węgla brunatnego	19.500
Drewno twarde	14.600
Drewno miękkie	11.500

Tabela 1.

Ilości ładowania:

Szczapy drewna: maksymalna długość: 25 cm, maksymalnie 2 szczapy na 1 załadunek ok. 1,2 kg.

Brykiety węgla brunatnego: 1,5 kg (1-2 szt.)

Ustawienie regulatora powietrza:

Przycisk regulatora powietrza zawsze musi znajdować się po środku wskaźnika.

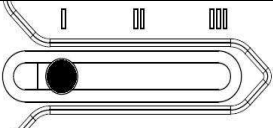
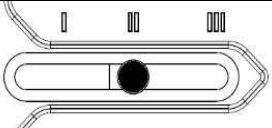
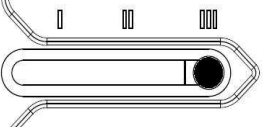
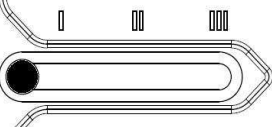
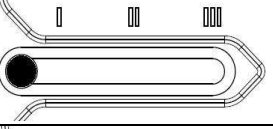
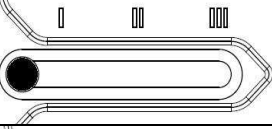
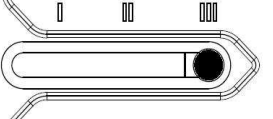
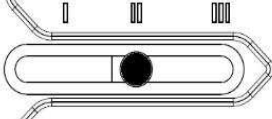
Materiał opałowy		Stan regulatora powietrza pierwotnego	Regulator powietrza wtórnego (typ Denever)
		Drzwi popielnika	Drzwi paleniska
Drewno	Wydajność nominalna		
	Wydajność nominalna		
Wyłączenie z eksploatacji			
Zapalenie			

Tabela 2.

Zabrania się spalania w urządzeniu materiałów zanieczyszczających środowisko! Do zapalania należy stosować wióry drzewne lub podpałkę grilową, ale w żadnym przypadku nie wolno stosować materiałów pomocniczych w płynie!

Uwaga! Podczas pierwszego podpalenia może powstać dym i nieprzyjemny odór. Bezwzględnie zadbaj o odpowiednie przewietrzenie pomieszczenia (otwieranie okien i drzwi), i przynajmniej przez jedną godzinę ogrzewaj na maksymalnej znamionowej wartości grzewczej. Jeśli podczas pierwszego ogrzewania nie osiągniesz maksymalnej temperatury, to zjawisko to może wystąpić również później.

- Otwórz drzwi poprzez podniesienie uchwyty (Rys. 1 + 2). Jeśli urządzenie jest gorące, używaj rękawic żaroodpornych.
- Ustaw regulator pierwotnego powietrza (Rys. 3) zgodnie z tabelą 2.
- Umieść na ruszcie podpałkę lub wióry. Połóż na tym najpierw mniejsze a później większe szczapy drewna, podpal i zamknij drzwi. Jeśli drewno pali się już dosyć żwawo i wytworzył się wystarczający żar, dołóż materiału opałowego. Następnie należy ustawić regulator pierwotnego powietrza (Rys. 3.) odpowiednio do tabeli 2.

1.3. Wyłączenie z eksploatacji

- Spopielić żar i pozostawić piec do wystygnięcia.
- Opróżnić palenisko i skrzynkę popielnika!
- Zamknąć drzwi i ustawić regulator pierwotnego powietrza oraz selektor paliwa zgodnie z tabelą 2.
- W zimnym stanie można usunąć osiadłą na szybie sadzę i zanieczyszczenia przy pomocy wilgotnej gąbki a następnie wytrzeć do suchego stanu.

1.4. Wskazania dotyczące ogrzewania

Urządzenie wolno eksploatować tylko przy zamkniętych drzwiach paleniska. Można je otwierać tylko podczas podpalania, załadowywania lub czyszczenia paleniska (w przeciwnym razie może powstać ewentualnie problem ciągu w pozostałych podłączonych do komina urządzeniach).

Uwaga! W przypadku nieprawidłowego postępowania podczas otwierania drzwi lub niewystarczającego ciągu komina może powstać dym. Bezwzględnie zwracaj uwagę, by drzwi paleniska otwierać tylko powoli, najpierw tylko na szczelinę a dopiero później, po upływie kilku sekund otworzyć całkowicie.

Powietrze wtórne powoduje późniejsze spalanie znajdujących się w gazach dymnych składników palnych. Oznacza to spalanie przyjazne dla środowiska oraz ubogie w sadzę. Jeśli instalacja pieca miałaby miejsce w okresie przejściowym, wówczas uprzednio skontroluj ciąg komina, ponieważ przy wysokich temperaturach zewnętrznych może on być mały. W tym celu potrzyмай palącą się

zapałkę w uchylonych drzwiach paleniska. Jeśli płomień nie jest jednoznacznie wciągany do wewnątrz, to ciąg kominą jest nieodpowiedni. W celu wyeliminowania tego na krótki czas należy podpalić wióry drzewne. Przed każdym podpaleniem należy wyczyścić ruszt, by zapewnić dobry napływ powietrza do spalania. Należy systematycznie opróżniać skrzynkę popielnika (Rys.4.) Zwracaj uwagę, by skrzynia popielnika była zawsze wsunięta do oporu.

Uwaga! Dla zapewnienia świeżego powietrza, oraz dla dobra urządzenia nie należy przekraczać podanych maksymalnych ilości materiału opałowego, ponieważ może powstać zagrożenie przegrzania urządzenia, które może spowodować uszkodzenie urządzenia. W przypadku tego typu szkód nie podejmujemy się gwarancji.

1.5. Czyszczenie i konserwacja

Po zakończeniu okresu ogrzewczego zaleca się dokonanie dokładnego czyszczenia pieca i przewodu dymnego. Jeśli zmniejsza się wydajność cieplna, prawie zawsze jest to rezultatem zanieczyszczenia przewodów dymnych. Jeśli w celu czyszczenia usuniemy rurę dymną, wtedy możliwe jest wyczyszczenie od tyłu.

Uwaga!

Po każdym sezonie ogrzewczym należy dokonać dokładnej kontroli pieca. Jeśli zachodzi konieczność dokonania napraw lub renowacji, zwróć się do specjalistycznego serwisu z odpowiednim wyprzedzeniem, podając numer produktu i numer fabryczny urządzenia (Patrz: tablica znamionowa). Zwracaj uwagę, by w żadnym przypadku do pojemnika na śmieci nie przedostała się pozostałość żarzącego popiołu.

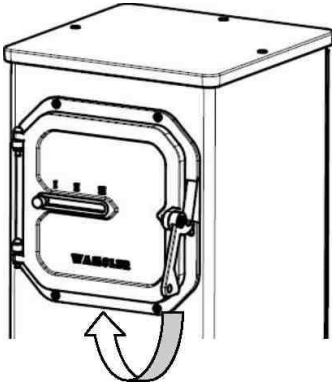
Wykonywanie czyszczenia powierzchni zewnętrznych zaleca się tylko w przypadku pieca zimnego. Powierzchnie należy czyścić zimną wodą lub w szczególnych przypadkach mydłem lub środkiem do zmywania, a następnie należy wytrzeć na sucho.

Szybę żaroodporną wykonań okiennych przed pierwszym zainstalowaniem należy wyczyścić wilgotną ścierką. Następnie rozprowadź kilka kropli środka czyszczącego do szkła ceramicznego przy pomocy papieru kuchennego po obu stronach szyby. Po splukaniu i wytarciu na sucho znajdująca się na powierzchni żaroodpornej szyby niewidoczna warstwa filmowa pomaga w utrzymaniu w czystości szybę i ułatwia jej systematyczne czyszczenie.

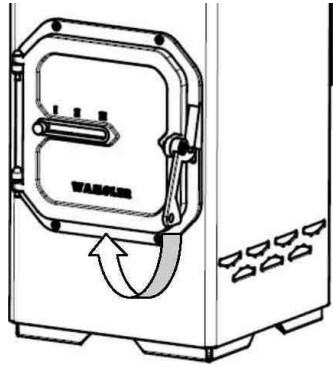
Uwaga!

W żadnym przypadku nie wolno stosować środków do szorowania, agresywnych lub ścierających środków czyszczących.

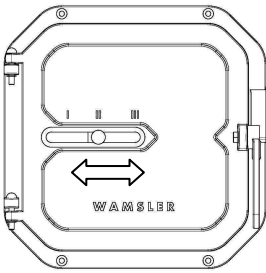

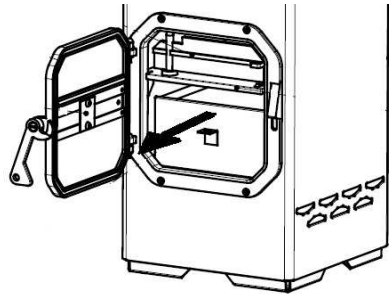
Rysunek 1

Rysunek 2

Rysunek 3

Rysunek 4

1.6. Awarie – przyczyny i ich usuwanie

Rodzaj awarii	Możliwe przyczyny	Usuwanie
Tworzenie się odoru	Stwardnienie zastosowanej farby ochronnej. Opary pozostałości oleju.	Zgodnie z instrukcją obsługi piec należy przez kilka godzin eksploatować na małych wydajnościach. Następnie przez kilka godzin ogrzewać na maksymalnej wydajności.
Zbyt mała wydajność ciepła	Wybraliśmy zbyt małą wydajność urządzenia	Zbadać przez specjalistę Twoje zapotrzebowanie na ciepło
	Zbyt mały ciąg komina	Ciąg komina powinien wynosić min.10 Pa. Sprawdź szczelność komina oraz to, czy drzwi innych podłączonych do tego komina urządzeń szczelnie (dobrze) zamykają się. Przede wszystkim zwróć uwagę na nieszczelne połączenia czyszczenia komina.
	Zbyt długa jest i nieszczelna rura dymna	Wszystkie złącza rur dymnych muszą być dobrze uszczelnione, żaroodporne – izolowane.
	Nieszczelność przy szybie drzwi.	Skontrolować uszczelnienie, zamknąć dobrze drzwi. Ewentualnie odnowić sznur uszczelniający.
	Stosowanie zbyt mokrego drewna	Stusujemy tylko dobrze wysuszone drewno.

Czynności w przypadku pożaru komina

W przypadku nieodpowiedniego czyszczenia komina, stosowania nieodpowiedniego materiału opałowego (np. mokre drewno) lub w przypadku nieodpowiedniego ustawienia powietrza spalania może powstać pożar komina. W takim przypadku zamknij dopływ powietrza spalania przy palenisku i natychmiast powiadom straż pożarną.

Stosowanie wody do gaszenia zabronione!

2. Umieszczenie

2.1. Przepisy.

Podczas umiejscowienia i podłączenia od strony rury dymnej należy uwzględnić wymogi przeciwpożarowe odnośnych przepisów budowlanych. W interesie prawidłowego działania Twojego pieca komin, do którego chcesz podłączyć urządzenie, musi znajdować się w nienagannym stanie.

2.2. Pomieszczenie na umiejscowienie.

Ponieważ piec pobiera niezbędne do spalania powietrze z pomieszczenia jego umiejscowienia, systematycznie należy dbać o wystarczające uzupełnianie powietrza. Należy zapewnić, by na każdy kW znamionowej wydajności przypadały 4 m³ kubatury powietrza. Odnośnie tego kominka oznacza to, że kubatura pomieszczenia umiejscowienia powinna wynosić minimum 20 m³. Jeśli rozmiary byłyby mniejsze, wówczas należy wykonać otwory przewietrzające poprzez połączenie pomieszczeń (Rozmiar otworu łączącego musi wynosić min. 150 cm²).

2.3. Odległości.

Wszystkie łatwopalne urządzenia, meble, lub np. materiały dekoracyjne znajdujące się w bezpośrednim otoczeniu pieca powinny być chronione przed działaniem ciepła.

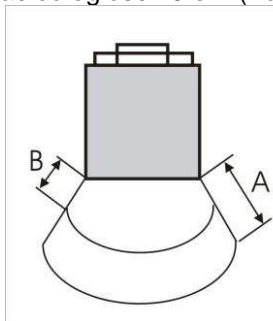
Przedmioty wyposażenia w zasięgu promieniowania ciepła.

W zasięgu promieniowania ciepła kominka należy zachować odległość min. **80 cm** pomiędzy łatwopalnymi urządzeniami, meblami lub np. materiałami dekoracyjnymi a przednią ścianą kominka. Odległość bezpieczeństwa może być zmniejszona do **40 cm**, jeśli przed przedmiotem zostanie umieszczona ochrona przed promieniowaniem. (B) (Patrz: Rys. 7.)

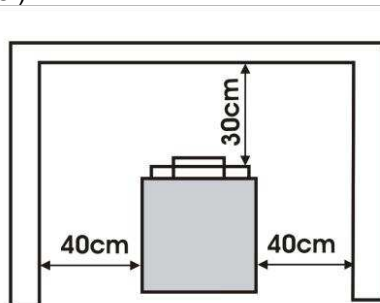
Przedmioty wyposażenia poza zasięgiem promieniowania ciepła.

Ściany z tyłu i obok urządzenia nie mogą być wykonane z materiałów łatwopalnych lub nie mogą być takimi materiałami wyłożone lub pokryte, jeśli tylko odległość między urządzeniem i ścianą nie wynosi **40 cm** od strony bocznej i **30 cm** od strony tylnej.

Podobnie w przypadku mebli drewnianych i z tworzywa sztucznego należy zachować odległość **40 cm** (Patrz: Rys. 8.)

Rysunek 7

Rysunek 8

Podłoga pod piecem

Podłogę wykonaną z łatwopalnych materiałów, jak na przykład dywan, parkiet lub parafa, należy chronić za pomocą wykładziny z materiałów niepalnych, jak na przykład ceramika, kamień szkło lub metal, zarówno pod kominkiem jak i przed paleniskiem na odległość 50 cm oraz 30 cm od strony bocznej.

2.4. Podłączenie do komina

Uwaga!

Przed podłączeniem urządzenia w każdym przypadku należy uzyskać zgodę kompetentnego mistrza kominarskiego.

Elementy łączące i podłączeniowe muszą być połączone w dobrze uszczelniony i trwały sposób, zarówno do urządzenia jak i wzajemnie ze sobą. Rura dymna nie może wystawać we wnętrzu wolnego przekroju komina. Elementy łączące pomiędzy kominem a kominkiem muszą posiadać taki sam przekrój, jak wylot kominka. Te rury, które nie są chronione przed ciepłem lub nie prowadzą pionowo, nie powinny być dłuższe niż 1 m.

Te elementy poziome, które są dłuższe niż 0,5 m powinny się łączyć z kominkiem pod 10 stopniowym wzniesieniem. Elementy podłączeniowe kominka muszą zachować 40 cm odległość od materiałów palnych. Jeśli elementy łączące są wyposażone w niepalną wykładzinę o grubości min. 2 cm, wówczas ich odległość od materiałów palnych może wynosić 10 cm. Elementy łączące, jeśli prowadzą poprzez wyposażenie wykonane z materiałów palnych:

1. należy wyposażyć w rurę ochronną wykonaną z materiału niepalnego w odległości min. 20 cm, lub

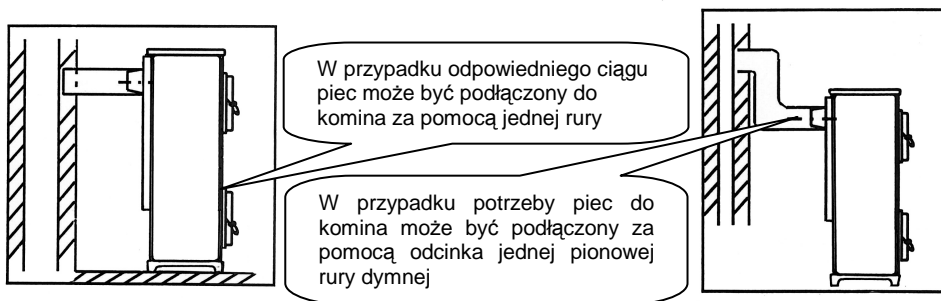
2. należy je pokryć wykładziną z materiału niepalnego w zasięgu 20 cm.

Mniejsze odległości są dozwolone, jeśli podczas eksploatacji kominka na nominalnej wydajności na wyposażeniu wykonanym z materiałów palnych temperatura jest nie większa, niż 85⁰C.

Uwaga!

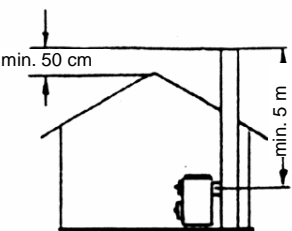

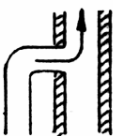
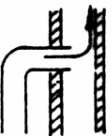
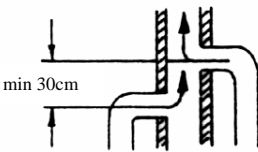
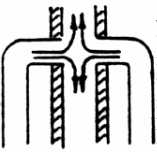
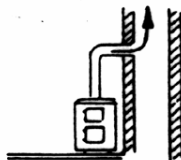
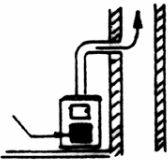

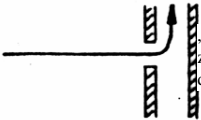
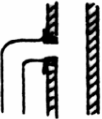
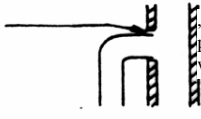

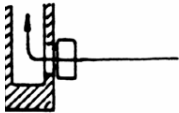
Niedozwolone jest takie podłączenie do komina, gdzie długość przedłużeń komina jest mniejsza niż 5 m.

Do komina zaplanowanego do podłączenia pieca można podłączyć najwyżej dwa inne paleniska.

Prawidłowo

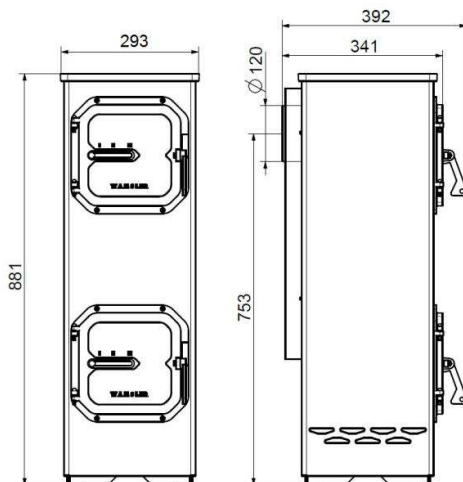
Nieparwidłowo

 <p>min. 50 cm</p> <p>min. 5 m</p>	 <p>nizszy od grzbietu dachu</p> <p>poniżej 5 m</p>
	 <p>Rura odprowadzająca dym nie może sięgać do wewnętrznego przekroju komina</p>
 <p>min 30cm</p>	 <p>Jeżeli do komina wprowadzona jest większa ilość urządzeń grzewczych, to odległość pomiędzy miejscami wlotu rur do komina musi wynosić przynajmniej 30 cm</p>
	 <p>„Falszywy ciąg” powietrza spowodowany brakiem, względnie otwartymi drzwiami popielnika nieużywanego urządzenia grzewczego</p>
	 <p>„Falszywy ciąg” powietrza z powodu otwartego otworu dymnego</p>
	 <p>„Falszywy ciąg” powietrza z powodu nieszczelności wlotu rury do komina</p>
	<p>Napływ fałszywego powietrza przez nieszczelne drzwi czyszczenia komina</p>

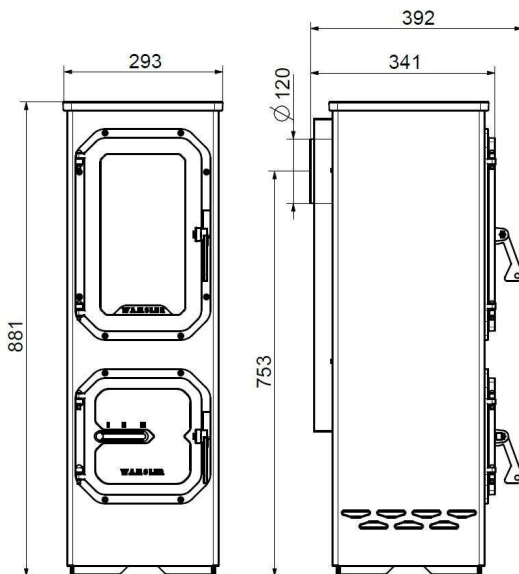
3. Dane techniczne

3.1. Schemat rozmiarowy. Charakterystyczne cechy techniczne

TYP 10940 DENEVER

TYP 10941 COLORADO

TYP	TYP 10940 DENEVER TYP 10941 COLORADO
Moc znamionowa	5 kW
18893/TAB 2 Zdolność ogrzewcza w m ³ według normy DIN - korzystna - mniej korzystna - w niekorzystnych warunkach ogrzewczych	88 53 34
Materiał opałowy: Wartości gazu dymnego: - napływ gazu dymnego: - temperatura gazu dymnego - ciśnienie ciągu niezbędne do mocy znamionowej Stopień efektywności:	Drewno / BB 7 4,7 g/sek 396/365 ⁰ C 12 Pa ≥80%

**Podane dane rozmiarowe mają charakter informacyjny!
Firma nasza zastrzega sobie prawo zmian konstrukcyjnych, jeśli mają one wpływ na podwyższenie poziomu technicznego i poprawę jakości.**

Do urządzenia można zamontowywać części zamienne oferowane wyłącznie przez producenta. Dokonywanie jakichkolwiek zmian konstrukcyjnych urządzenia jest zabronione.

Podczas zamawiania części zamiennych prosimy o podanie typu urządzenia i jego numeru fabrycznego (z karty gwarancyjnej lub z naklejonej na urządzeniu tabliczki z danymi).

